

บทที่ ๕

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

“โลกนี้มีแต่การบ้าน” เด็กหญิงมะปรางคิด ขณะที่ยั้งนึกไม่ออกว่าจะทำการบ้านวิชาภาษาไทยได้อย่างไร เวลาก็น้อย เธอคงไม่สามารถทำให้เสร็จก่อนกำหนดอย่างแน่นอน

วันนี้เป็นวันอาทิตย์ เป็นวันหยุดพักผ่อนประจำสัปดาห์ แต่มะปรางไม่ค่อยได้พักผ่อน เพราะต้องรีบทำการบ้านหลายวิชา ทั้งคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษและภาษาไทย

“ฉันจะอย่างไรดี” มะปรางคิดไม่ออก แม้ว่าเธอจะชอบเรียนภาษาไทย แต่การบ้านวิชาภาษาไทยก็ไม่ใช่เรื่องกล้วยๆ คุณครูประจำวิชาสั่งให้นักเรียนไปแต่งกลอนสอนใจมาคนละ ๑ เรื่อง ถึงกระนั้นเธอก็ตั้งใจจะทำให้เสร็จในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทยเมื่อปลายวันศุกร์ที่ผ่านมา แต่ก็ไม่เสร็จจึงนำกลับมาทำต่อที่บ้าน “จะแต่งเรื่องอะไรก็ได้ ขอให้เป็นที่สุภาพจิตสอนใจก็แล้วกัน” มะปรางนึกถึงคำสั่งของคุณครู

“คุณครูนะคุณครู” แม้มะปรางจะรักคุณครู แต่ขณะนี้เธอกำลังท้อใจ จึงเดินไปรำพึงไป จนคุณยายซึ่งนั่งอยู่ในบ้านบอกว่า “ยายเวียนหัวแล้ว”

“ก็หนูคิดไม่ออกนี่คะ” มะปรางแก้ตัว

มะปรางเป็นเด็กกำพร้าแม่ เธออยู่กับยายสองคน ส่วนพ่อของมะปรางไปทำงานต่างจังหวัด นานๆ จะกลับมาบ้านสักครั้งหนึ่ง เวลาเธอมีปัญหาเรื่องทำการบ้าน จึงไม่รู้ว่าจะปรึกษาใครดี

“ไปหาเพื่อนสิ” ยายแนะนำ “ไปปรึกษากับเพื่อน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เรื่องบางเรื่องถ้าคิดคนเดียวไม่ได้ ก็ต้องมีเพื่อนช่วยกันคิด”

คำพูดของยายทำให้มะปรางคิดได้ เธอนึกถึงชาลีขึ้นมาทันใด ชาลีมีเพื่อนเป็นผู้รอบรู้ เขาคอนนั้นคือเด็กชายผมแกละ ผู้มาจากโลกวรรณคดี ดอตคอมนั่นเอง บางทีผมแกละอาจช่วยเธอได้

มะปรางยิ้มอย่างดีใจ รีบขออนุญาตยายไปหาชาลีซึ่งบ้านอยู่ใกล้ๆกัน เมื่อไปถึงก็พบชาลีนั่งหน้าละห้อยอยู่หน้าบ้าน

“เธอไม่สบายหรือจะชาลี” เด็กหญิงถาม

“เปล่า” ชาลีตอบ “ฉันแต่งกลอนไม่ได้ ฉันนึกไม่ออก เวลาเรียนในชั้น คุณครูก็แนะนำแล้ว แต่พอเป็นการบ้าน ให้ฝึกตัวเอง ฉันแต่งไม่ได้”

“ฉันก็เหมือนกัน” มะปรางบอก

“แล้วเราจะทำอย่างไรดีล่ะ” ชาลีหันมาปรับทุกข์

“นี่แหละที่ทำให้ฉันต้องมาหาเธอ” มะปรางว่า “เราไปหาผมแกละกันเถอะ ฉันคิดว่าผมแกละจะช่วยเราได้”

พอได้ยินมะปรางพูดอย่างนั้น ชาลีก็ยิ้มออกมาได้ ใช่สิ เขาสิมผมแกละ เสียสนิท เรื่องแค่นี้ ผมแกละต้องช่วยได้แน่นอน

ทั้งสองไม่รอช้า ชาลีชวนมะปรางเข้าไปในบ้าน เขารีบเปิดคอมพิวเตอร์ เข้าเว็บไซต์ โลกวรรณคดีดอตคอม (<http://www.lokwannakadi.com>) ทันที รอไม่ถึงอึดใจ ผมแกละก็ควบม้าก้านกล้วยมาทักทายเสียงใส

“สวัสดีจ้าชาลี สวัสดีจ้ามะปราง วันนี้มากันพร้อมหน้าพร้อมตาเลยนะ” เด็กชายผู้ขี่ม้าก้านกล้วยทักทายเสียงใส ชาลีกับมะปรางทักทายตอบไปอย่างหงอยๆ ทั้งคู่ยังคงหน้าละห้อยพองๆ กัน

“ดูท่าทางพวกเธอจะไม่สบาย” ผมแกะละสังเกตุได้ “เป็นอะไรกันหรือจ๊ะ”

“ฉันทำการบ้านไม่ได้” มะปรางรีบบอก “ซาลีก็เหมือนกัน เราจึงมาหาเธอไงล่ะ ให้เธอช่วยแต่งกลอนสุภาสิตให้จะได้ไหมจ๊ะ”

“ทำไมพวกเธอไม่แต่งกันเองล่ะ” ผมแกะละถาม

“ก็อยากแต่งเองเหมือนกัน แต่ตอนนี้ยังคิดไม่ออก” ซาลีพูด

“เลยมาขอให้เธอช่วยอย่างไรล่ะ” มะปรางตอบแทนซาลี “เธอเป็นผู้รอบรู้ไม่ใช่หรือ เธอรู้จักวรรณคดีทุกเรื่องนี่นา”

“ฉันอาจช่วยเธอได้บางเรื่องเท่านั้นนะ” ผมแกะละพูด “แต่รอสักครู่ก็แล้วกัน”

ทั้งซาลีและมะปรางต่างยิ้มด้วยความดีใจ เด็กชายผมแกะละหายไปจากจอคอมพิวเตอร์ชั่วคราว อึดใจหนึ่ง บนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ก็ปรากฏตัวหนังสือเคลื่อนขึ้นมาช้าๆ ข้อความที่แสดงผ่านทางหน้าจอ นั้นเป็นบทกลอนสุภาสิต ชื่อว่า **ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน**

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราเกิดมาทั้งทีชีวิตหนึ่ง
อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
ควรคะเนพึ่งตนทนกัดฟัน
คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะหน้า

กสิกิจพณิชยการงานมีเกียรติ
อย่าหยาบเหยียดพาลหาว่างานต่ำ
หรือจะขอวิชาอุตสาหกรรม
เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผิดวัน
เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า
เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน
ผลจะบรรลुरूประตุชัย

เงินและทองกองอยู่ประตูหน้า
คอยเปิดอ้ายมีรับไม่ขับไส
ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคล้ำไป
แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนาจเอย*

(เพิ่ม สวัสดิ์วรรณกิจ, บทประพันธ์อธิบายสุภาภิต, กระทรวงศึกษาธิการ.)

* บทอาชยานบทเลือก

ชาลีสักกับมะปรางอ่านกลอนในจอคอมพิวเตอร์ตามไปพร้อมกัน พออ่านจบ มะปรางก็หันมามองหน้าชาลียู่อักใหญ่

“มีอะไรหรือจ๊ะมะปราง” ชาลีสงสัยในท่าทีของเพื่อน “ทำไมเธอเอาแต่จ้องหน้าฉัน”

“เธอเข้าใจความหมายของกลอนบทนี้ไหม” มะปรางถาม “ลองอ่านบทแรกดูสิ”

เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง
อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
ควรคะนึงพึ่งตนทนกัดฟัน
คิดบากบั้นตั้งหน้ามานะนำ

“เข้าใจ” ชาลียักหน้ารับ “ฉันพอเข้าใจอยู่ว่า บทกลอนนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร ผมแกะเอากลอนนี้มาให้อ่าน เพื่อบอกอะไรบางอย่างหรือเปล่า”

มะปรางเงิบไปเพราะกำลังใช้ความคิด เธอกลับไปอ่านกลอนในจอคอมพิวเตอร์อีกครั้ง เป็นทำนองเสนาะ ชาลียิ่งอ่านคลอตามเบาๆ

อ่านจบ มะปรางก็รีบหันมาบอก “ฉันจะกลับบ้านแล้วละชาลี”

“ทำไมถึงรีบกลับล่ะ” ชาลีสงสัย “ไม่รอให้ผมแกะกลับมาก่อนหรือ”

“ไม่รอแล้วละ” มะปรางว่า “ฉันจะรีบกลับไปแต่งกลอนส่งครู ไม่ต้องรอให้ผมแกะช่วยอีกแล้ว”

“ก็เธอแต่งกลอนไม่ได้ไม่ใช่หรือ” ชาลียถาม

“อย่าลืมนสิ ชาลี **ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน** อย่างไรล่ะ”

มะปรางตอบเสียงใส ก่อนขอตักกลับบ้าน ปล่อยให้ชาลีนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์อีกพักใหญ่ แล้วชาลียิ่งมือแต่งกลอนด้วยตัวเอง